

**ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN HET JEUGDDECREET VAN 23
NOVEMBER 2023, WAT BETREFT DE LUISTERLIJN, HET JOKER, DE
SUBSIDIEVOORWAARDEN, DE WERKINGSSUBSIDIES EN DE PROJECTSUBSIDIES
VOOR JEUGDVERENIGINGEN**

Samenvatting

Het Jeugddecreeet van 23 november 2023 regelt het jeugd- en kinderrechtenbeleid en de ondersteuning van het jeugdwerk. Het ontwerp van decreet dat voorligt, wijzigt dit decreet. Een aantal schijffouten wordt gecorrigeerd met het oog op een heldere regelgevende tekst. Een aantal bepalingen wordt gerepareerd om onbedoelde neveneffecten of misverstanden te voorkomen. De werking van de luisterlijn voor kinderen en jongeren wordt in het decreet gegarandeerd.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Het Jeugddecreeet van 23 november 2023 regelt het jeugd- en kinderrechtenbeleid en de ondersteuning van het jeugdwerk. Dit decreet is in werking getreden op 1 januari 2024. Bij de toepassing ervan zijn enkele schrijffouten en foute verwijzingen in de tekst opgemerkt. Er is ook vastgesteld dat enkele bepalingen onbedoelde neveneffecten kunnen hebben of tot misverstanden kunnen leiden. Het ontwerp van decreet dat voorligt, wijzigt het Jeugddecreeet van 23 november 2023. Enerzijds worden schrijffouten en foute verwijzingen gecorrigeerd. Anderzijds worden bepalingen die onbedoelde neveneffecten kunnen hebben of tot misverstanden kunnen leiden, gerepareerd. Tot slot wordt de luisterlijn voor kinderen en jongeren in de regelgeving verankerd zodat de werking niet afhangt van de beleidskeuzes van een vereniging. Dit decreet staat los van de beleidsevaluatie die op het einde van de legislatuur is voorzien.

B. Inhoud

Situering

Het Jeugddecreeet van 23 november 2023, dat het jeugd- en kinderrechtenbeleid en de ondersteuning van het jeugdwerk regelt, is in werking getreden op 1 januari 2024. Het ontwerp van decreet dat voorligt, wijzigt dit decreet.

Beleidsmaatregelen

Het ontwerp van decreet telt drie beleidsdoelstellingen:

- Het verbeteren van de kwaliteit van de regelgevende tekst;
- Het voorkomen van onbedoelde neveneffecten of misverstanden van bepalingen;
- Het garanderen van de luisterlijn voor kinderen en jongeren.

Deze beleidsdoelstellingen worden vertaald in de volgende beleidsmaatregelen:

- De maximale leeftijdsgrens voor het JoKER wordt afgestemd op de definitie van de jeugd als personen tot en met 30 jaar;
- De luisterlijn voor kinderen en jongeren wordt in de regelgeving verankerd;
- De algemene subsidievoorwaarde dat de aanvrager zelfstandig de financiën beheert en het eigen beleid bepaalt, wordt geschrapt voor intergemeentelijke samenwerkingsverbanden;

- De drempel voor een erkende jeugdvereniging om een andere erkenning aan te vragen, wordt verlaagd. Enerzijds wordt een erkende geprofessionaliseerde jeugdvereniging met kinderen en jongeren met een handicap, of een erkende geprofessionaliseerde jeugdvereniging met kinderen en jongeren in een maatschappelijk kwetsbare positie, die bovenlokaal aan jeugdwerk doet en een Vlaamse erkenning aanvraagt, niet gesanctioneerd als ze zich in het kader van de aanvraag richt tot de hele Vlaamse gemeenschap. Anderzijds wordt een erkende landelijk georganiseerde jeugdvereniging, een vereniging informatie en participatie of een cultuureducatieve vereniging die een bovenlokale erkenning aanvraagt, niet gesanctioneerd als ze zich in het kader van de aanvraag niet richt tot de hele Vlaamse Gemeenschap;
- Voor de verenigingen informatie en participatie en cultuureducatieve verenigingen wordt de drempel om een vormingsaanbod voor jeugdwerkers of cultuureducatieve begeleiders te realiseren, verlaagd. De subsidievoorwaarden over de provinciale spreiding bij de verschillende modules worden geharmoniseerd en voor de modules met betrekking tot vorming van jeugdwerkers en cultuureducatieve begeleiders verlaagd tot deelnemers uit drie provincies in plaats van vier;
- Voor geprofessionaliseerde jeugdverenigingen met kinderen en jongeren met een handicap en geprofessionaliseerde jeugdverenigingen met kinderen en jongeren in een maatschappelijk kwetsbare positie wordt de subsidievoorwaarde over de tewerkstelling gepreciseerd en verduidelijkt. Er wordt verwacht dat de betrokken werknemers hoofdzakelijk met de doelgroep werken;
- De vastgestelde schrijffouten, foute verwijzingen en zinsconstructies worden gecorrigeerd.

Impactanalyse

De beleidsmaatregelen kwamen tot stand in dialoog met de jeugdsector. Het departement pleegde overleg met de reflectiegroep Vlaams jeugdwerkbeleid en de reflectiegroep (boven)lokaal jeugdwerkbeleid. De reflectiegroepen zijn een instrument van het departement om de dialoog met de jeugdsector te structureren. Daarnaast pleegde het departement overleg met de landelijk georganiseerde jeugdverenigingen Formaat vzw, Troef vzw en Uit De Marge vzw die bovenlokale jeugdverenigingen ondersteunen.

De beleidsmaatregelen zullen een concrete impact hebben op kinderen en jongeren en op het jeugdwerk, jeugdinformatie, cultuureducatie en jeugdwerk met bijzondere doelgroepen:

- De maximale leeftijdsgrens voor het JoKER bedraagt 25 jaar en wordt afgestemd op de definitie van de jeugd als personen tot en met 30 jaar. Daardoor wordt de lezing van de tekst eenduidiger dan het geval is. Enerzijds zal door de uitbreiding van de toepassing van het JoKER van 25 jaar tot 30 jaar de impactanalyse betrekking hebben op meer jongeren dan voordien. Er wordt dus rekening gehouden met de leefwereld van een grotere groep jongeren dan voordien. Anderzijds staan de meeste 25-plussers al economisch onafhankelijk. Daardoor wijzigt het toepassingsgebied niet op een ingrijpende manier. De uitbreiding van de toepassing van het JoKER van 25 jaar tot 30 jaar heeft in geen geval nadelige gevolgen voor kinderen en jongeren;
- De toekomst van de luisterlijn voor kinderen en jongeren was niet verzekerd. De luisterlijn biedt alle kinderen en jongeren een luisterend oor: opgeleide vrijwilligers beantwoorden oproepen van kinderen en jongeren over de telefoon of via chat of e-mail. Door de decretale verankering wordt de werking van de luisterlijn gegarandeerd. De continuïteit ervan hangt niet langer af van de beleidskeuzes van een vereniging die de luisterlijn beheert. Bovendien kan de opdracht aan een andere vereniging worden toegewezen in het geval dat de uitvoering niet volstaat. Deze maatregel verzekert dat kinderen en jongeren een beroep kunnen blijven doen op de luisterlijn. Ze heeft geen nadelige gevolgen voor kinderen en jongeren;

- Bij de toepassing van het Jeugddecreet bleek dat een intergemeentelijk samenwerkingsverband voor bepaalde aspecten van de dagelijkse werking vaak afhankelijk is van de betrokken lokale besturen. Het schrappen van de voorwaarde over de zelfstandigheid van de aanvrager, vereenvoudigt voor intergemeentelijke samenwerkingsverbanden de regelgeving en de subsidieaanvraag. De maatregel werkt meer intergemeentelijke samenwerking op het vlak van jeugdwerk en jeugdbeleid in de hand dan voordien. Dit versterkt het jeugdwerk en het jeugdbeleid van de betrokken lokale besturen. Een sterk lokaal jeugdwerk en jeugdbeleid heeft een positieve impact op kinderen en jongeren die er schoollopen, werken en wonen;
- Bij de toepassing van het Jeugddecreet ontving het departement andere erkenningsaanvragen van reeds erkende verenigingen. Het verlagen van de drempels om als erkende vereniging een andere erkenning aan te vragen, laat een vereniging toe om te kiezen voor een erkenning die beter aansluit bij de dagelijkse werking dan het geval is. Als de erkenning en de dagelijkse werking overeenstemmen, dan is de administratieve last bij de aanvraag en verantwoording van subsidies beperkt. De betrokken vereniging kan zich toeleggen op het aanbod voor de kinderen en jongeren, wat een positieve impact heeft op kinderen en jongeren met wie de betrokken vereniging aan jeugdwerk doet. Deze maatregel heeft in geen geval nadelige gevolgen voor kinderen en jongeren;
- Bij de toepassing van het Jeugddecreet bleek dat de subsidievoorwaarden over provinciale spreiding voor verenigingen informatie en participatie en cultuureducatieve verenigingen soms onvoldoende zijn afgestemd op de dagelijkse werking. Door de bijsturing kunnen ze een vormingsaanbod realiseren dat op inhoudelijk en geografisch vlak beter samenhangt met het activiteitenaanbod dan het geval is, gezien er bij de verschillende modules wordt verwacht dat de deelnemers uit minstens drie provincies komen. Een vormingsaanbod voor jeugdwerkers of cultuureducatieve begeleiders dat samenhangt met het aanbod jeugdinformatie of cultuureducatie, heeft een positieve impact op de kwaliteit van de werking van de betrokken vereniging. Enerzijds heeft dit ook een positieve impact op kinderen en jongeren die een beroep op doen op dit aanbod. Anderzijds is het een aandachtspunt voor het departement dat de globale geografische spreiding van het aanbod op het vlak van jeugdinformatie en cultuureducatie wordt gegarandeerd. Het Jeugddecreet biedt daarvoor verschillende instrumenten, waaronder het criterium met betrekking tot geografische spreiding bij de beoordeling van subsidieaanvragen;
- Door de correcties van schrijffouten, verwijzingen en zinsconstructies enerzijds, door de preciseringen van bepalingen anderzijds, wordt de regelgevende tekst duidelijker voor de betrokken verenigingen.

De impact van deze maatregelen wordt gemonitord en geëvalueerd door middel van de nul- en één-meting van het Jeugddecreet in het kader de vijfjaarlijkse beleidsevaluatie. De reflectiegroepen waarin de jeugdsector is vertegenwoordigd, wordt betrokken bij de beleidsevaluatie van het Jeugddecreet.

Implementatie

Het ontwerpdecreet dat voorligt, treedt in werking vanaf de bekrachtiging door de Vlaamse Regering.

C. Totstandkomingsprocedure

Het ontwerp van decreet kwam tot stand in dialoog met de jeugdsector. Er werd op 24 maart en 16 juni 2025 overlegd met de reflectiegroep Vlaams jeugdwerkbeleid, op 8 mei 2025 met vertegenwoordigers van Formaat, Troef en Uit De Marge die bovenlokale initiatieven ondersteunen, en op 27 juni 2025 met de reflectiegroep (boven)lokaal

jeugdwerkbeleid. De reflectiegroepen zijn een instrument van het departement om de dialoog met de jeugdsector te structureren.

Eerste principiële goedkeuring

De Vlaamse Regering keurde het voorontwerp van decreet een eerste keer goed op 12 september 2025.

Advies Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

De Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) heeft advies gegeven op 22 oktober 2025. Het advies kan worden geraadpleegd op haar website: <https://www.vlaanderen.be/sarc/nl/adviezen>

De SARC onderschrijft het advies van de Vlaamse jeugdraad. Wat de beoordeling van de subsidieaanvragen van verenigingen voor werkingssubsidies betreft, adviseert de SARC om:

- de samenstelling van de beoordelingscommissies transparant te organiseren;
- in het ontwerp van advies een indicatie van de evolutie van het subsidiebedrag te vermelden en in het definitief advies een concreet bedrag;
- goede handleidingen en instructies ter beschikking te stellen.

Deze punten hebben betrekking op het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2024 tot uitvoering van het Jeugddecree van 23 november 2023, wat betreft subsidiëring, evaluatieprocedures en de luisterlijn. Ze worden hieronder niet behandeld.

Advies Vlaamse Jeugdraad

De Vlaamse Jeugdraad (VJR) heeft advies nr. 2509 gegeven op 1 oktober 2025. Het advies kan worden geraadpleegd op haar website: <https://vlaamsejeugdraad.be/nl/adviezen/het-jeugddecree> Het advies telt negen punten waarvan er zes hieronder worden behandeld. Het vijfde, zevende en achtste punt in het advies hebben betrekking op het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2024 tot uitvoering van het Jeugddecree van 23 november 2023, wat betreft subsidiëring, evaluatieprocedures en de luisterlijn. Deze punten worden hieronder niet behandeld.

1. De VJR is tevreden over de aanpassing van de leeftijdsgroep waarop een kind- en jongereneffectrapport betrekking heeft. Het voorontwerp van decreet behoeft geen aanpassing.

2. De VJR verwelkomt het garanderen van de luisterlijn. Ze adviseert om de middelen voor de luisterlijn niet af te trekken van de middelen voor de andere intermediaire organisaties.

Het Vlaams Parlement stemt jaarlijks de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap. Zoals wordt geduïd bij punt 3.A. wordt de luisterlijn in 2025 ondersteund door middel van een werkingssubsidie voor Awel vzw en wordt dit budget behouden. In de beleids- en begrotingstoelichting naar aanleiding van de begrotingsopmaak 2026 Jeugd zijn werkingssubsidies voorzien voor de luisterlijn en de andere intermediaire organisaties. Het voorontwerp van decreet behoeft geen aanpassing.

3. De VJR meent dat de versoepelingen bij de modules over de vorming van jeugdwerkers en de vorming van cultuureducatieve begeleiders voor respectievelijk verenigingen informatie en participatie en cultuureducatieve verenigingen tegemoetkomen aan de noden van de jeugdsector. Het voorontwerp van decreet behoeft geen aanpassing.

4. De VJR vindt het positief dat verenigingen eenvoudiger een andere erkenning kunnen aanvragen. De VJR mist een oplossing voor erkende verenigingen die variabele werkingssubsidies ontvingen hoger dan € 100.000, maar door de nieuwe erkenning tijdelijk terugvallen op de jaarlijkse subsidie van € 100.000.

Artikel 36, eerste lid, van het Jeugddecree van 23 november 2023 bepaalt dat een erkende vereniging jaarlijks een subsidie van € 100.000 ontvangt. Artikel 36, tweede lid, van hetzelfde decreet bepaalt dat aan erkende verenigingen ook variabele werkingssubsidies kunnen worden toegekend voor de doelstellingen waarvoor ze zijn erkend. Als een vereniging wordt erkend voor doelstellingen met betrekking tot bovenlokaal jeugdwerk met bijzondere doelgroepen, dan kan ze geen aanspraak maken op variabele werkingssubsidies voor doelstellingen met betrekking tot landelijk georganiseerd jeugdwerk, informatie en participatie of cultuureducatie, en omgekeerd. Het departement informeert verenigingen die een andere erkenningsaanvraag overwegen hierover. Er mag worden verwacht dat verenigingen weloverwogen kiezen om een andere erkenning en doelstellingen na te streven. Er mag ook worden verwacht dat verenigingen die deze keuze maken, zich voorbereiden op een jaar met een jaarlijkse subsidie van € 100.000 maar zonder variabele werkingssubsidies. Het voorontwerp van decreet behoeft geen aanpassing.

6. De VJR adviseert om een tweede moment te voorzien waarop intergemeentelijke samenwerkingsverbanden een subsidieaanvraag kunnen indienen.

Artikel 38 van het Jeugddecree van 23 november 2023 bepaalt dat de Vlaamse Regering om de zes jaar een werkingssubsidie kan toekennen aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die tussen de lokale besturen samenwerking en netwerking stimuleren over het jeugdwerk en het jeugdbeleid binnen hun werkingsgebied. De memorie van toelichting bij het Jeugddecree van 23 november 2023 verduidelijkt op pagina elf de periode van zes jaar: "De periode van zes jaar voor intergemeentelijke samenwerkingsverbanden is afgestemd op de beleidscyclus van lokale besturen." Het voorontwerp van decreet behoeft geen aanpassing.

9. De VJR adviseert om niet te besparen op het team Jeugd van het Departement Cultuur, Jeugd en Media.

Advies Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) heeft advies nr. 2025/061 gegeven op 14 oktober 2025. De VTC heeft geen opmerkingen over de doelbinding, de verantwoordelijkheid of de juistheid. Het voorontwerp van decreet behoeft ter zake geen aanpassing.

De VTC merkt op in punt 9 van het advies op dat het ontwerp van decreet en de nota aan de Vlaamse Regering niet uitdrukkelijk vermelden op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (AVG), de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC merkt in punt 10 van het advies op dat een loutere verwijzing naar de tekst van de AVG niet volstaat. Wat de verwijzing naar punt e) betreft, moet worden verduidelijkt van welke taak van algemeen belang of openbaar gezag wordt bedoeld.

In de bijgaande memorie van toelichting wordt opgenomen dat de verwerking van persoonsgegevens berust op het uitvoeren van een taak van algemeen belang in de zin van artikel 6, 1., e), van de AVG. Er wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 50 op pagina 75 van de memorie van toelichting bij het Jeugddecree van 23 november 2023: "De verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of

van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen. Wat de administratie betreft, gaat het enerzijds om de taken die worden opgedragen door artikel 3, 6°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 31 maart 2006 tot operationalisering van het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media, anderzijds de taken die haar worden opgedragen door het voorliggend ontwerp van decreet. Wat betreft de organisaties die door het ontwerp van Jeugddecreeet worden erkend of gesubsidieerd, worden de taken van algemeen belang aan hen opgedragen door het voorliggend ontwerp van decreet en toegelicht in de memorie van toelichting. Het gaat specifiek over artikel 9 tot en met 13, 31 tot en met 35, 38, 39, 41, 43 tot en met 49 en 51.”

De VTC merkt in punt 22 van het advies op dat de decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) voor de verschillende gegevensstromen noodzakelijk is.

Artikel 35, 3 van de AVG bepaalt in welke gevallen een GEB moet worden uitgevoerd door de verwerkingsverantwoordelijke. De AVG bepaalt dat een GEB moet worden uitgevoerd in het geval van een grootschalige verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9, lid 1, van de AVG, of van gegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten als bedoeld in artikel 10 van de AVG. Als blijkt dat de verwerking door het Departement Cultuur, Jeugd en Media hieronder valt, dan zal het departement een GEB uitvoeren. Het voorontwerp van decreet behoeft ter zake geen aanpassing.

De VTC wijst in punt 29 van het advies op de mededeling van persoonsgegevens die gebeurt in het kader van de subsidiedatabank van het Departement Financiën en Begroting. Deze gegevensstroom moet worden vermeld en beschreven.

Artikel 5 van het decreet tot oprichting van een Vlaams subsidieregister bepaalt dat de subsidieverstrekkers de gegevens registreren in het subsidieregister voor alle subsidies die ze aan subsidiebegunstigden verstrekken. Gelet op aanwijzing 120 van het de omzendbrief van de Vlaamse Regering nr. 4 betreffende de wetgevingstechniek, mogen in het dispositief van een regelgevende tekst geen bepalingen voorkomen die andere bepalingen herhalen, zoals bepalingen die alleen bestaande bepalingen overnemen die al van toepassing zijn op een bepaald geval, van dezelfde rangorde en met dezelfde rechtskracht, zonder die te wijzigen of op te heffen. Het voorontwerp van decreet behoeft ter zake geen aanpassing.

De VTC wijst in punt 31 van het advies op artikel 50, §8, van het Jeugddecreeet van 23 november 2023. De VTC maakt in punt 32 van het advies een voorbehoud over de gepastheid van deze termijnen, die de opsteller altijd moet evalueren.

In de bijgaande memorie van toelichting wordt opgenomen dat de bewaartermijnen zijn gebaseerd op artikel 41 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019; artikel 41 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën is op zijn beurt gebaseerd op de verjaringstermijn in artikel 2262bis van het Burgerlijk Wetboek, die tien jaar bedraagt. Gelet op deze algemene verjaringstermijn van tien jaar voor persoonlijke rechtsvorderingen, en gelet op de mogelijke geschillen die kunnen voortvloeien uit de subsidiëring en het toezicht daarop, is een bewaartermijn van tien jaar verantwoord.

De VTC merkt in punt 35 van het advies op dat artikel 12 van de AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 van de AVG bedoelde informatie, en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 van de AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking, in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke

en eenvoudige taal ontvangt. De VTC beveelt in punt 36 van het advies aan om het ontwerp van decreet aan te vullen met de verplichting om de vermeldingen zoals bedoeld in punt 35 op te nemen, zodat de betrokkenen goed worden geïnformeerd over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

Artikel 12 van de AVG is rechtstreeks van toepassing op eenieder die optreedt als verwerkingsverantwoordelijke. Gelet op aanwijzing 120 van het de omzendbrief van de Vlaamse Regering nr. 4 betreffende de wetgevingstechniek, mogen in het dispositief van een regelgevende tekst geen bepalingen voorkomen die andere bepalingen herhalen, zoals bepalingen die alleen een hogere norm in herinnering brengen door die over te nemen of anders weer te geven. Het voorontwerp van decreet behoeft ter zake geen aanpassing.

Tweede principiële goedkeuring

De Vlaamse Regering keurde het voorontwerp van decreet een tweede keer goed op 5 december 2025.

Advies Raad van State

De Raad van State (RVS) heeft bijgevoegd advies nr. 78.697/3 gegeven op 30 januari 2026.

De RVS vraagt in punt 3 van het advies, in navolging van het advies met nr. 73.424/3 over het voorontwerp dat leidde tot het Jeugddecree van 23 november 2023, of sommige gesubsidieerde opdrachten als staatsteun moeten worden aangemeld bij de Europese Commissie overeenkomstig artikel 108, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. De RVS stelt dat sommige gesubsidieerde opdrachten, zoals een activiteitenaanbod voor de jeugd, economische activiteiten kunnen zijn, waardoor verenigingen zouden concurreren met andere markspelers die gelijkaardige diensten aanbieden.

De activiteiten die door middel van het Jeugddecree van 23 november 2023 worden gesubsidieerd, zijn in tegenstelling tot wat de RVS aanhaalt, zuiver niet-economisch van aard. De activiteiten worden op een niet-commerciële wijze georganiseerd, waarbij aandacht wordt besteed aan de brede toegankelijkheid en het bereiken van een zuiver maatschappelijke doelstelling, naar analogie van punt 2.6 van de Mededeling van de Europese Commissie betreffende het begrip "staatssteun" in de zin van artikel 107, lid 1 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, 2016/C 262/01.

Dit blijkt ook uit artikel 3, 15°, van Jeugddecree van 23 november 2023, waarbij jeugdwerk wordt gedefinieerd als "sociaal-cultureel werk op basis van niet-commerciële doelen voor of door de jeugd van drie tot en met dertig jaar, in de vrije tijd, onder educatieve begeleiding en ter bevordering van de algemene en integrale ontwikkeling van de jeugd, die daaraan deelneemt op vrijwillige basis" (eigen onderlijning). Uit deze definitie blijkt dat jeugdwerk geen commerciële dienstverlening is. De subsidiëring van jeugdwerk is bijgevolg geen staatsteun. Een aanmelding bij de Europese Commissie met het oog op een vrijstellingsregeling zou zonder voorwerp zijn. Dit voorontwerp van decreet behoeft geen aanpassing.

De RVS stelt in punt 4 van het advies dat het voorontwerp ook bepalingen wijzigt die betrekking hebben op de werkingssubsidies en de projectsubsidies voor (erkende) verenigingen. De RVS adviseert om dit in het opschrift te melden, of om een algemenere formulering te kiezen.

In het opschrift van het voorontwerp worden de woorden "de werkingssubsidies en de projectsubsidies" toegevoegd.

De RVS adviseert in punt 5.1 om het ontworpen artikel 12/1 aan te vullen met een omschrijving van wordt verstaan onder een luisterlijn, in overeenstemming met de memorie van toelichting. De RVS adviseert in punt 5.2 van het advies om in de omschrijving ook toe te voegen dat de oproepen worden beantwoord door daartoe opgeleide personen, gezien het niet wenselijk is dat de oproepen van kinderen en jongeren door AI-toepassingen worden beantwoord. De digitale systemen, vermeld in het ontworpen artikel 12/1, tweede lid, 2°, hebben immers enkel betrekking op toepassingen om oproepen te beheren.

In artikel 3 van het voorontwerp wordt aan het ontworpen artikel 12/1 een nieuw eerste lid toegevoegd, dat luidt als volgt: "In dit artikel wordt verstaan onder een luisterlijn: een gratis dienstverlening waarbij oproepen van kinderen en jongeren via verschillende communicatiekanalen worden beantwoord door daartoe opgeleide personen."

Artikel 16, §1, van het Jeugddecree van 23 november 2023 regelt de beleidsnota waarmee een vereniging zich kandidaat stelt en een werkingssubsidie aanvraagt om de luisterlijn te organiseren. De RVS adviseert in punt 6 van het advies om aan de opsomming "artikel 10, 11, 12 of 13" in artikel 16, §1, tweede lid, een verwijzing naar het ontworpen artikel 12/1 toe te voegen.

Er wordt een nieuw artikel 5 aan het voorontwerp toegevoegd, dat luidt als volgt: "In artikel 16, §1, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede "artikel 10, 11, 12 of 13" vervangen door de zinsnede "artikel 10, 11, 12, 12/1 of 13"."

De RVS adviseert in punt 7 van het advies om in het ontworpen artikel 19, 6°, a), tweede zin, het woord "aanvrager" te gebruiken in plaats van het woord "vereniging", gezien de algemene subsidievoorwaarden gelden voor alle aanvragers. Er kan worden gepreciseerd dat deze zin enkel geldt voor zover de aanvrager een rechtspersoon is, gezien een feitelijke vereniging geen maatschappelijke zetel heeft.

In artikel 5, 2°, van het voorontwerp wordt in het ontworpen artikel 19, 6°, a), de tweede zin vervangen door de volgende zin: "Als de aanvrager een rechtspersoon is, dan bevindt het secretariaat van de aanvrager zich op de zetel van de aanvrager."

Artikel 22, derde lid, van het Jeugddecree van 23 november 2023 voorziet al een afwijkende regeling voor intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. De RVS adviseert in punt 8 van het advies om de regeling ontworpen in artikel 6 van het voorontwerp, toe te voegen als tweede zin van het derde lid van artikel 22, in plaats van als achtste lid van hetzelfde artikel.

In artikel 6 van het voorontwerp wordt "artikel 22" vervangen door "artikel 22, derde lid," en wordt "achtste lid" vervangen door "tweede zin".

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

De bepalingen van dit decreet betreffen uitsluitend gemeenschapsaangelegenheden met uitzondering van de bepalingen betreffende de kinderrechten, het Vlaams Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan en de het kind- en jongereneffectenrapportage (JoKER) die betrekking hebben op zowel gemeenschaps- als gewestmateries.

II. Toelichting bij de artikelen

De verwerking van persoonsgegevens berust op het uitvoeren van een taak van algemeen belang in de zin van artikel 6, 1, e), van Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG, zoals toegelicht bij artikel 50 in de memorie van toelichting bij het Jeugddecree van 23 november 2023.

De bezwaartermijnen vermeld in artikel 50, §8, van het Jeugddecreet van 23 december 2023 zijn gebaseerd op artikel 41 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019; artikel 41 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën is op zijn beurt gebaseerd op de verjaringstermijn in artikel 2262bis van het Burgerlijk Wetboek, die tien jaar bedraagt.

Artikel 1

De bepalingen van dit decreet betreffen uitsluitend gemeenschapsaangelegenheden met uitzondering van de bepalingen betreffende de kinderrechten, het Vlaams Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan en de het kind- en jongereneffectenrapportage (JoKER) die betrekking hebben op zowel gemeenschaps- als gewestmateries.

Artikel 2

Deze bepaling wijzigt de maximale leeftijdsgrens voor het JoKER van 25 jaar tot en met 30 jaar, in overeenstemming met de definitie van de jeugd als personen tot en met 30 jaar in artikel 3, 12°, van het Jeugddecreet van 23 november 2023.

Artikel 7 van hetzelfde decreet regelt de totstandkoming van een JoKER: bij elk ontwerp van decreet dat wordt ingediend bij het Vlaams Parlement, wordt een JoKER gevoegd, als de voorgenomen beslissing het belang van personen jonger dan 25 jaar rechtstreeks raakt. Zoals in de memorie van toelichting bij het Jeugddecreet is vermeld, was de keuze vooral sociaaleconomisch, omdat de meeste 25-plussers al economisch onafhankelijk staan. Ze zijn afgestudeerd, werken of zoeken werk, zoeken een eigen woonst enzovoort.

De leeftijdsgrenzen worden geharmoniseerd. Er wordt geen impact op de workload van het departement met betrekking tot de JoKER verwacht, gelet op de economische onafhankelijkheid van de meeste jongvolwassenen in de groep van 26 tot en met 30 jaar.

Artikel 3

Deze bepaling regelt de ondersteuning van een vereniging die een luisterlijn voor kinderen en jongeren organiseert. De luisterlijn die verschilt van een hulplijn, is van groot belang voor kinderen en jongeren die een luisterend oor zoeken. Opgeleide vrijwilligers beantwoorden dagelijks oproepen via de telefoon, e-mail en chat. Ze luisteren naar de bekommernissen en verhalen van kinderen en jongeren en verwijzen hen indien nodig door naar andere instanties. De verankering van de opdracht en de taken in het Jeugddecreet garandeert dat het voortbestaan van de luisterlijn niet afhangt van het voortbestaan van een vereniging.

De taken zijn het rekruteren, opleiden en ondersteunen van vrijwilligers, het opzetten, onderhouden en optimaliseren van verschillende communicatiekanalen en het bekendmaken van de dienstverlening bij kinderen en jongeren en bij jeugdverenigingen. De vereniging die de opdracht opneemt, moet de neutraliteit en toegankelijkheid van de dienstverlening voor alle kinderen en jongeren vrijwaren.

Artikel 4

Deze bepaling regelt dat de Vlaamse Regering om de vijf jaar de opdracht om een luisterlijn voor kinderen en jongeren te organiseren, toekent op basis van artikel 15 van het Jeugddecreet van 23 november 2023. Dit gebeurt naar analogie van de andere opdrachten voor intermediaire organisaties.

Naast de jeugd- en andere verenigingen kunnen ook de intermediaire organisaties, die kandideren voor een van de drie opdrachten vermeld in artikel 10 tot en met 12 van hetzelfde decreet, zich kandidaat stellen om de luisterlijn te organiseren.

Kandidaten moeten voldoen aan de algemene en specifieke subsidievoorwaarden in het Jeugddecreet en in de beleidsnota beschrijven hoe ze invulling zullen geven aan de opdracht om een luisterlijn voor kinderen en jongeren te organiseren.

In afwijking van artikel 15, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt de opdracht een eerste keer toegekend voor de driejarige periode van 1 januari 2028 tot en met 31 december 2030.

Artikel 5

Deze bepaling regelt dat een vereniging een beleidsnota indient, om zich kandidaat te stellen om de luisterlijn te organiseren en om daarvoor werkingssubsidies aan te vragen. In de beleidsnota beschrijft ze ook hoe ze een bijdrage levert aan de realisatie van de prioritaire doelstellingen van het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan, naar analogie van een vereniging die een beleidsnota indient voor een andere opdracht als intermediaire organisatie.

Artikel 6

Deze bepaling zet een schrijffout en inconsequent woordgebruik in artikel 19 van het Jeugddecreet van 23 november 2023 recht. In punt 4° wordt de zinsnede "er kennings- en subsidiëringsvoorwaarden" vervangen door de zinsnede "erkennings- en subsidiëringsvoorwaarden". In punt 6° wordt het woord "vereniging" vervangen door het woord "aanvrager". De algemene subsidievoorwaarden gelden immers niet alleen voor verenigingen, maar voor alle aanvragers van subsidies.

Artikel 7

Deze bepaling regelt dat de algemene subsidievoorwaarde in artikel 19, 6°, van het Jeugddecreet van 23 november 2023, namelijk dat aanvrager op zelfstandige wijze de financiën en beheert en het eigen beleid bepaalt, niet geldt voor intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, vermeld in artikel 38, van hetzelfde decreet. Deze aanvragers kunnen omwille van de eigenheid van intergemeentelijke samenwerking vaak niet aan verschillende elementen van deze voorwaarde voldoen: ze maken in het kader van de samenwerking gebruik van lokalen van de betrokken gemeenten of doen een beroep op personeel dat de betrokken gemeenten ter beschikking stellen.

Artikel 8

Deze bepaling stemt de jaren waarin een erkende en gesubsidieerde vereniging een positief eigen vermogen moet hebben, af op het jaar waarop de subsidie betrekking heeft: dit moet het geval zijn in het jaar waarop de werkingssubsidie betrekking heeft en het jaar daarvoor. Dit is een rechtzetting die de inhoud van de oorspronkelijke bepaling niet wijzigt.

Artikel 9

Deze bepaling regelt uitzonderingen voor verenigingen die reeds zijn erkend op basis van artikel 31 tot en met 35 van het Jeugddecreet van 23 november 2023, op de voorwaarden, vermeld in artikel 22, zesde lid, van het hetzelfde decreet, in het geval dat ze een andere erkenning, hetzij bovenlokaal hetzij Vlaams, beogen.

Een Vlaamse vereniging die is erkend op basis van artikel 31, 32 of 33, moet tijdens de referentieperiode in de aanloop naar een bovenlokale erkenningsaanvraag niet voldoen aan artikel 22, zesde lid. Ze moet bijgevolg evenmin voldoen aan de provinciale spreiding.

Omgekeerd wordt een bovenlokale vereniging die is erkend op basis van artikel 34 of 35, bij de periodieke evaluatie niet gesanctioneerd omdat ze tijdens de referentieperiode in de aanloop naar een Vlaamse erkenningsaanvraag niet voldoet aan artikel 22, zevende lid.

Een vereniging die een andere erkenning nastreeft, meldt dit op voorhand aan het departement. Als een vereniging een andere erkenning behaalt, dan kan ze niet langer variabele subsidies, zoals vermeld in artikel 36, tweede, derde of vierde lid, van het Jeugddecreet, ontvangen op basis van de gestopte erkenning, gelet op de andere decretale doelstellingen. Ze kan wel opnieuw variabele subsidies aanvragen op basis van de nieuwe erkenning.

De referentieperiode wordt gedefinieerd naar analogie van artikel 20, §3, 1°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2024 tot uitvoering van het Jeugddecreet van 23 november 2023.

Artikel 10

Deze bepaling wijzigt bij de modules "vorming van jeugdwerkers" en "begeleiding van beleidsparticipatieprocessen" voor verenigingen informatie en participatie, het aantal provincies waaruit deelnemers moeten komen, vermeld in artikel 32, §6, derde lid, en §7, derde lid, van vier naar drie. Dit gebeurt naar analogie van het aantal provincies waaruit

deelnemers moeten komen voor de modules "informereren van de jeugd in de vrije tijd" en "informereren van de jeugd buiten de vrije tijd of informeren over de jeugd of over de kinderrechten" in hetzelfde artikel. De harmonisering draagt bij tot een samenhangend aanbod op inhoudelijk en geografisch vlak.

Deze bepaling wijzigt ook de verplichting voor een vereniging informatie en participatie om een module "vorming van jeugdwerkers" te organiseren in het geval dat ze ook modules "informereren van de jeugd in de vrije tijd" realiseert. Een vereniging moet minstens één keer de module "vorming van jeugdwerkers" organiseren wanneer ze vijf keer de module "informereren van de jeugd in de vrije tijd" realiseert.

Deze bepaling verduidelijkt verder dat de begeleidersnorm van één begeleider per vijftig deelnemers in het geval van een studiedag van een andere organisatie of een digitaal initiatief enkel betrekking heeft op de vorming van jeugdwerkers en niet op de vorming van jeugddredacties.

Artikel 11

Deze bepaling wijzigt bij de modules "vorming van cultuureducatieve begeleiders" en "begeleiden van lokale cultuureducatieve initiatieven voor de jeugd" voor cultuureducatieve verenigingen, het aantal provincies waaruit deelnemers moeten komen, vermeld in artikel 33, §5, tweede lid, en §7, tweede lid, van vier naar drie. Dit gebeurt naar analogie van het aantal provincies waaruit deelnemers moeten komen voor de modules "informereren van de jeugd in de vrije tijd" en "informereren van de jeugd buiten de vrije tijd of informeren over de jeugd of over de kinderrechten" in hetzelfde artikel. De harmonisering draagt bij tot een samenhangend aanbod op inhoudelijk en geografisch vlak.

Deze bepaling wijzigt ook de verplichting voor een cultuureducatieve vereniging om een module "vorming van cultuureducatieve begeleiders" te organiseren in het geval dat ze ook modules "organiseren van een cultuureducatief activiteitenaanbod voor de jeugd in de vrije tijd" realiseert. Een vereniging moet minstens één keer de module "vorming van cultuureducatieve begeleiders" organiseren wanneer ze vijf keer de module "organiseren van een cultuureducatief activiteitenaanbod voor de jeugd in de vrije tijd" realiseert.

Artikel 12

Deze bepaling verfijnt de voorwaarde voor geprofessionaliseerde jeugdverenigingen met kinderen en jongeren met een handicap, vermeld in artikel 34, §1, punt 2°, van het Jeugddecree van 23 november 2023. De twee voltijdse equivalenten die de vereniging in het kader van professionalisering moet tewerkstellen, moeten in hoofdzaak werken met kinderen en jongeren met een handicap. Dit gebeurt naar analogie van de toelichting bij artikel 34 in de memorie van toelichting bij het Jeugddecree van 23 november 2023.

Artikel 13

Deze bepaling verfijnt de voorwaarde voor geprofessionaliseerde jeugdverenigingen met kinderen en jongeren in een maatschappelijk kwetsbare positie, vermeld in artikel 35, §1, punt 5°, van het Jeugddecree van 23 november 2023. De drie voltijdse equivalenten die de vereniging in het kader van professionalisering moet tewerkstellen, moeten in hoofdzaak werken met kinderen en jongeren in een maatschappelijk kwetsbare positie. Dit gebeurt naar analogie van de toelichting bij artikel 35 in de memorie van toelichting bij het Jeugddecree van 23 november 2023.

Artikel 14

Deze bepaling verduidelijkt de voorwaarde voor de verlenging van een experimenteel project vermeld in artikel 39, vijfde lid, van het Jeugddecree van 23 november 2023. Gezien een duidelijke positieve lijn moet worden vastgesteld om een experimenteel project langer dan een jaar te subsidiëren, kan een project niet worden onderbroken.

Artikel 15

Deze bepaling wijzigt de zinsbouw van artikel 41, eerste lid, van het Jeugddecreet van 23 november 2023 zodat de tekst vlotter leesbaar is. De inhoud blijft ongewijzigd.

Artikel 16

Deze bepaling zet een schrijffout in artikel 45, §4, eerste lid, van het Jeugddecreet van 23 november 2023 recht. Het woord "erkenzning" wordt vervangen door het woord "erkenning".

Brussel, 13 maart 2026.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd,

Hans BONTE